

Projekt Književna senzibilizacija

Knjige služe da djecu uspavamo, a odrasle probudimo.

Projekt **Književna senzibilizacija** provodi se u Knjižnici Dugave od ožujka 2017. godine. Namijenjen je široj javnosti, sa ciljem stvaranja pozitivne atmosfere u lokalnoj zajednici i približavanja kulture zemalja iz kojih dolaze tražitelji azila, kroz umjetnost, tj. književnost, glazbu, kreativne radionice i osobne priče. Kroz razgovor s književnicima, prevoditeljima, aktivistima, pa i samim tražiteljima azila, predstavljamo književna i publicistička djela koja beskompromisno i bez eufemizama prikazuju tragediju ljudi koji su se našli u situaciji da moraju napustiti dom. Do sada smo kroz različita događanja predstavili zemlje Iran, Irak, Siriju, Nigeriju, Pakistan, Afganistan, Somaliju, Senegal i Obalu Bjelokosti.

Prema riječima Tvrta Baruna, voditelja Isusovačke službe za izbjeglice: „na nama je da na kvalitetan način ljudima koji dolaze prenesemo vrijednosti našeg društva i države. Da budemo dom jedni drugima.“

„Slobodno kretanje književnosti najbolje je oružje protiv nacionalizma i kolonijalizma, bilo stare ili nove, jer književnost, čak i u prijevodu, daje nam jedinstveni pristup različitim kulturama i umovima drugih. Ništa što su ljudi ikada učinili, u svim umjetnostima ili znanosti, ne mogu prenijeti i obogatiti našu maštu, naše razumijevanje i suočenje za druga ljudska bića i njihove živote, na način na koji književnost može.“

The Written World, The Power of Stories to Shape People, History, Civilization,

Martin Puchner

Kvalitetu projekta prepoznao je, uz Knjižnice Grada Zagreba, i Hrvatski P.E.N. centar. Projekt se provodi posve volonterski, zahvaljujući entuzijazmu organizatora i domaćinstvu Knjižnice Dugave.

Više o projektu:

Kada je Hrvatska geografski postala dio izbjegličke rute u ljeto 2015., zagrebački kvart Dugave postao je, uz Kutinu, jedino mjesto u Hrvatskoj u kojem se nalazi prihvatilište za tražitelje međunarodne zaštite. Stanovnici Dugava nenadano su dobili nove sugrađane i susjede, Broj ljudi, uglavnom iz bliskoistočnih zemalja zahvaćenih ratom: Sirije, Iraka i Afganistana, koji su smješteni ili su prošli kroz prihvatilište Porin višestruko se tijekom godina povećavao (500-600 ljudi). S obzirom na veliku i stalnu fluktuaciju, stanovnici Dugava nemaju često priliku za upoznavanje i susret što nerijetko izaziva nelagodu s obje strane.

Niti mi ovdje ne znamo mnogo o njima - ljudima koje riskiraju svoje živote kako bi ostvarili osnovno ljudsko pravo na miran i dostojanstven život - i tome otkud stižu, niti očajem pritisnuti tražitelji azila puno znaju o nama. Većina nas nije upućena kroz što sve prolaze na putu do Europe: teški uvjeti u zemlji koju im je sudbina rođenjem dodijelila, beznađe zbog kojeg odlučuju prepješaćiti tisuće kilometara ili se stješnjeni voziti u kakvom kamionu, nesigurnost i opasnosti ilegalnih prijelaza, nehumanost trgovine ljudima koja postaje jedini izlaz. Mi pak, s druge strane, odavno već nismo u stanju registrirati vijesti u kojima se ravnodušno prebrojavaju utopljenici u moru. Oni koji na tom putu prežive, postaju nešto što nitko ne bi poželio – statistički broj na koji se kratkotrajno zgrozimo. Broj koji se nuda novoj budućnosti.

No, integracija je dvosmjeran proces za čiji su uspjeh zaslužni i odgovorni kako sami azilanti, tako i domaćini. Hoće li u nekoj zemlji biti više onih naoružanih strahom od nepoznatog i predrasudama prema onima čiju kulturu i jezik ne poznaju, ili će dominirati domaćini koji pridošlice dočekuju s otvorenim stavom, ovisi uvelike o nama samima, ali i medijima koji kao izvor informacija snažno oblikuju mišljenja i stavove stanovništva.

Osim toga, tražitelji azila svakodnevno se suočavaju s problemima u integraciji, od nerazumijevanja jezika i okoline, preko poteškoća s uključivanjem u obrazovni sustav, sve do nemogućnosti zapošljavanja i osiguravanja egzistencije.

Kroz ove tribine pokušali smo također publiku potaknuti na razmišljanje jesmo li sposobni u drugima prepoznati vlastite potrebe i želje ma odakle oni dolazili i možemo li napraviti više kako bi društvu postali jasni povijest i uzroci migracija? Možemo li zaista spoznati da smo svi jednom odnekuda došli?

Jezik, književnost i kultura nevidljivo su ljepilo i najveća identitetska odrednica

(Georgi Gospodinov)

autorica projekta: Ksenija Banović